

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **MUDr. JUDr. M. P.**, nar. X., bytom M., zastúpený JUDr. V. N., advokátkou, B., proti žalovanému: **Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Trenčíne, Krajský dopravný inšpektorát**, Jilemnického č. 1, Trenčín, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-TN-KDI-P-33/2011 zo dňa 04.04.2011, na odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/44/2011-68 zo dňa 21.09.2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/44/2011-68 zo dňa 21. septembra 2011 v napadnutej časti výroku o trovách konania **mení** tak, že žalovaný **je povinný** zaplatiť žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 154,58 Eur a náhradu iných trov konania vo výške 33,- Eur k rukám jeho právnej zástupkyne v lehote tridsiatich dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Žalovaný **je povinný** nahradiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia odvolacieho konania vo výške 77,29 Eur k rukám jeho právnej zástupkyne v lehote tridsiatich dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie na prvostupňovom súde

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 11S/44/2011-68 zo dňa 21.09.2011 rozhodol tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného č. KRPZ-TN-KDI-P-33/2011 zo dňa 04.04.2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu § 250j ods. 2 písm. a) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v platnom znení (ďalej len „O. s. p.“), pričom žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že o náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 veta druhá O. s. p., pričom dôvody hodné osobitného zreteľa konštatoval v zistených okolnostiach, keď sám žalobca priznal, že vo vozidle mal parkovaciu kartu, ale ju nemal zreteľne a viditeľne umiestnenú v prednej časti vozidla.

II.

Odvolanie žalobcu

Proti rozsudku krajského súdu voči výroku o náhrade trov konania podal žalobca, prostredníctvom právnej zástupkyne, v zmysle § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. včas odvolanie, v ktorom uviedol, že ustanovenie § 250k ods. 1 veta druhá O. s. p. bolo nesprávne použité, nezodpovedá zistenému skutkovému stavu a bez zrejmeého dôvodu nebola aplikovaná veta prvá § 250k ods. 1 O. s. p.

Uviedol, že nemal v úmysle vystupovať voči príslušníkom mestskej polície konfrontačným spôsobom a preto pri výpovedi na Okresnom dopravnom inšpektoráte, aj v odvolaní proti rozhodnutiu o priestupku netvrdil, že príslušníci mestskej polície vedome a účelovo vykonali fotodokumentáciu tak, aby parkovacia karta, ktorú mal žalobca v prednej časti vozidla, nebola zaznamenaná a dobromyseľne pripustil, že predmetnú kartu si príslušníci mestskej polície asi nevšimli. Poznamenal, že v konaní žiaden správny orgán použitie predmetnej parkovacej karty nespochybnil.

Podľa žalobcu nebola argumentácia súdu, že žalobca priznal, že vo vozidle mal parkovaciu kartu, ale ju nemal zreteľne a viditeľne umiestnenú v prednej časti vozidla presná; žalobca to takto nepriznal, len pripustil, že si už presne nepamätá, kde presne v prednej časti vozidla v daný deň bola predmetná karta umiestnená, keďže ju tam mal už niekoľko mesiacov.

Žalobca ďalej uviedol, že nepriznanie trov konania pri úspechu vo veci samej treba považovať za rozhodnutie, ktoré by malo byť uplatňované len výnimočne a pri zhodnutí všetkých okolností prípadu nepovažoval dôvody na nepriznanie náhrady trov konania (ako ich uviedol krajský súd) za dôvody hodné osobitného zreteľa – žalobca mal plný úspech nielen z hľadiska žalobného petitu, ale aj vo vzťahu k žalobným dôvodom. Uviedol, že nepriznaním náhrady trov konania dochádza k znehodnoteniu úspechu žalobcu v súdnom konaní a tak vyvstáva otázka, nakoľko sa oplatí uchádzať sa o súdnu ochranu v prípadoch preskúmania zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok vo výroku o nepriznaní trov konania zmenil a zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy prvostupňového konania spočívajúce v uhradenom súdnom poplatku vo výške 33 Eur a trovách právneho zastúpenia vo výške 128,82 Eur + 20 % DPH (25,76 Eur) = 154,58 Eur a trovách právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 64,41 Eur + 20 % DPH (12,88 Eur) = 77,29 Eur.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril prípisom zo dňa 22.12.2011, v ktorom uviedol, že sa pridržiava svojho stanoviska, ktoré zaslal k žalobe, keďže žalobca uviedol v odvolaní len skutočnosti, ktoré už uviedol v žalobe a navrhol odvolanie žalobcu voči výroku o náhrade trov konania zamietnuť.

III.

Právne názory odvolacieho súdu

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne k záveru,

že odvolaniu žalobcu treba priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p.

Podľa § 250k ods. 1 O. s. p. ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené z dôvodu podľa § 250j ods. 3, súd žalobcovi prizná úplnú náhradu trov konania. **Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.**

Procesnými predpokladmi pre priznanie náhrady trov konania v zmysle ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. sú tak:

1. čiastočný alebo plný úspech žalobcu,
2. neexistencia dôvodov hodných osobitného zreteľa a
3. výslovné nezrieknutie sa náhrady trov zo strany žalobcu.

Keďže Občiansky súdny poriadok dôvody hodné osobitného zreteľa v žiadnom z ustanovení nedefinuje, je možné za takéto dôvody považovať v zásade akékoľvek dôvody, a to na strane ktoréhokoľvek účastníka konania. Toto ustanovenie tak umožňuje presadiť aplikáciu § 1 O. s. p. a docieliť tak spravodlivú ochranu práv, ktorú použitie zásady zodpovednosti za výsledok vždy neumožňuje.

Aplikácia tohto ustanovenia však musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk – judikát č. R 34/1982). Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd prihliadať na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania (teda nielen toho účastníka, ktorého by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj toho, ktorý by mohol byť nepriznaním náhrady trov konania dotknutý) a všímať si aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní (Sborník stanovisek, zpráv o rozhodování soudů a soudních rozhodnutí NS ČSSR, ČSR a SSR 1970 – 1983, zv. IV, s. 64).

V preskúvanom prípade neuviedol krajský súd dostatočné dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutie o trovách konania. Otázka, či žalobca mal alebo nemal parkovaciu kartu zreteľne a viditeľne umiestnenú v prednej časti vozidla nebola predmetom konania

a dokazovania pred krajským súdom. Krajský súd vo svojom rozsudku len konštatoval skutočnosť, že sa žalobca priznal, že vo vozidle mal parkovaciu kartu, ale ju nemal zreteľne a viditeľne umiestnenú v prednej časti vozidla a vyvodil z nej záver o existencii okolností hodných osobitného zreteľa.

V rozhodnutí č. ORP-DIPU-SK-164/2010 zo dňa 27.01.2011 prvostupňový správny orgán – Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Považská Bystrica, Okresný dopravný inšpektorát rozhodol, že žalobca stál s osobným motorovým vozidlom „*v úseku platnosti dopravného značenia IP 24a (Zóna s dopravným obmedzením), IP 27a (Zóna s plateným alebo regulovaným státím), kde je parkovanie vozidiel spoplatnené, čím porušil všeobecne záväzný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, nakoľko nemal vo vozidle parkovaciu kartu, ktorá je označená ochranným logom prevádzkovateľa regulovaného státia vozidiel na vyhradených miestach*“; v rozhodnutí teda nepreskúmal, či žalobca v aute mal alebo nemal parkovaciu kartu, len konštatoval, že tam nemal parkovaciu kartu označenú ochranným logom prevádzkovateľa. Ďalej je v rozhodnutí uvedené, že pri ústnom pojednávaní priestupku žalobca uviedol, že „*vzhľadom na to, že parkuje v zóne, ktorá je označená aj dopravnou značkou Parkovanie s regulovaným státím a vzhľadom na to, že neexistuje žiaden verejnoprávny vydavateľ parkovacích kariet, ako predpokladá táto značka, obstaral si vlastnou aktivitou parkovaciu kartu, ktorá je odfotená (priložil k spisu). Nevie naisto, či táto parkovacia karta bola v rohu na prednom skle alebo padnutá na kresle, keďže nie je zreteľne viditeľná na fotografiách, každopádne ju tam mal a mestská polícia si ju nevšimla možno preto, že hľadala iný vzor karty.*“ Aj na pojednávaní pred krajským súdom dňa 21.09.2011 žalobca uviedol, že parkovacia karta sa nachádzala na prednej časti auta, ale presne nevedel uviesť kde, pretože si to už nepamätá. Z uvedeného nevyplýva, že by sa žalobca priznal, že nemal parkovaciu kartu zreteľne a viditeľne umiestnenú; uviedol len, že si na uvedenú skutočnosť už nespomína.

Krajský súd sa nezaoberal ani vzťahom medzi účastníkmi konania z hľadiska zásady úspechu v konaní, ako aj účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania a ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takému nároku, pričom zistenia súdu v týchto otázkach sa mali, podľa názoru odvolacieho súdu, premietnuť do odôvodnenia rozhodnutia.

Úvaha súdu o tom, či v danej veci sú splnené dôvody na aplikáciu § 250k ods. 1 veta tretia O. s. p., musí byť v jeho rozhodnutí riadne odôvodnená, pretože v opačnom prípade by mohlo ísť o postup, ktorý by mohol mať črty svojvôle. Konštatovanie, ktorým krajský súd odôvodnil rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania žalobcovi, že „sám žalobca priznal, že vo vozidle mal parkovaciu kartu, ale ju nemal zreteľne a viditeľne umiestnenú v prednej časti vozidla“, nebolo možné považovať za riadne odôvodnenie rozhodnutia o nepriznaní trov.

V konkrétnych okolnostiach prípadu bolo, podľa názoru odvolacieho súdu, navyše potrebné prihliadnuť zo strany krajského súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania aj na spravodlivé riešenie vzťahov medzi účastníkmi konania; ak totiž krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného, pretože považoval jeho právny záver za nesprávny, ale zároveň nepriznal žalobcovi náhradu za účelne vynaložené trovy konania, tak **v dôsledku tohto rozhodnutia došlo v podstate k popretiu úspechu žalobcu v predmetnom súdnom konaní.**

Podľa § 220 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Vzhľadom na to, že nepriznanie trov konania žalobcovi zo strany krajského súdu z dôvodov hodných osobitného zreteľa nebolo v preskúvanom rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/44/2011-68 zo dňa 21.09.2011 riadne odôvodnené, pričom odvolací súd nezistil, že by v preskúvanom prípade existovali dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie účelne vynaložených trov konania žalobcovi, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že tento rozsudok v napadnutej časti zmenil podľa § 220 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 O. s. p. tak, že žalovaného zaviazal uhradiť žalobcovi náhradu trov konania spolu vo výške 187,58 Eur.

Odvolací súd rozhodol o výške náhrady trov konania podľa vyčíslenia právnej zástupkyne žalobcu. Výsledná suma 187,58 Eur (z toho náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 154,58 Eur a náhrada iných trov konania vo výške 33,- Eur) pozostáva z:

- náhrady za dva úkony právnej služby – prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom – plnomocenstvo zo dňa 29.04.2011 (§ 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky

č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) a písomné podanie na súd vo veci samej – podanie žaloby zo dňa 16.05.2011 (§ 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky), v sume spolu 114,- € (57 x 2),

- režijného paušálu – 2 x 7,41 = 14,82 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky),
- dane z pridanej hodnoty vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky v sume 25,76 € a
- zaplateného súdneho poplatku za podanie žaloby vo výške 33 €.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že žalobcovi, ktorý mal úspech vo veci, priznal právo na náhradu trov právneho zastúpenia odvolacieho konania podľa vyčíslenia jeho právnej zástupkyne v zmysle vyhlášky v sume 77,29 Eur, ktorá pozostáva z:

- náhrady za jeden úkon právnej služby – písomné podanie na súd vo veci samej – podanie odvolania zo dňa 08.11.2011 (§ 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky) v sume 57,- €,
- režijného paušálu vo výške 7,41 € v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky a
- dane z pridanej hodnoty vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky v sume 12,88 €.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi vyššie uvedenú náhradu trov prvostupňového konania a odvolacieho konania spolu vo výške 264,87 Eur (154,58 + 33 + 77,29) k rukám jeho právnej zástupkyne JUDr. V. N. na účet č. X. vedený v T. – pobočka B. v zmysle § 149 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v lehote tridsiatich dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.

V Bratislave 15. februára 2012

JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková